

Quicksan Wet natuurbescherming

Erfontwikkeling Zutphenseweg 23, Gorssel

Projectnummer: 201193
 Datum: 25-3-2021
 Projectleider: [REDACTED]
 Opgesteld: [REDACTED]
 Gecontroleerd: [REDACTED]

Inleiding

De provincie Gelderland is voornemens om de huidige bestemming 'groen' van een perceel aan de Zutphenseweg 23 in Gorssel te wijzigen in een bestemming 'wonen'. Daarmee wordt de bouw van één vrijstaande woning met bijgebouwen en landschappelijke inpassing mogelijk gemaakt (afbeelding 1). In verband met deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving noodzakelijk.

De eerste stap in deze toetsing is de Quicksan Wet natuurbescherming. De Quicksan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -natuurbeleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Afbeelding 1: Indicatieve inrichtingsschets, gemaakt door de provincie Gelderland.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied ter grootte van circa 2.000 vierkante meter ligt ten zuiden van Gorssel en ligt tussen de N348 en de Flierderweg. De huidige inrichting is vrijwel geheel braakliggend nadat hier enkele jaren geleden sloopwerkzaamheden zijn uitgevoerd. Het terrein is vrij recent bouwrijp gemaakt en bevat enkel nog een aantal bomen (cultivars), struiken (cultivars) en een meidoornhaag. De provincie is voornemens om het terrein te verkopen zodat hier een woning geplaatst kan worden van 235 vierkante meter en een bijgebouw (maximaal 75 vierkante meter). Het is hierbij niet bekend of de bestaande beplanting gehandhaafd blijft of zal worden verwijderd. De omgeving van het plangebied is zeer bosrijk, bestaande uit veel kleine boselementen welke zijn afgewisseld met kleinschalig beheerde agrarische percelen.

Methode

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor de verwachte soorten/soortgroepen. Het veldbezoek is op 04-11-2020 uitgevoerd door [REDACTED] ecologisch adviseur van Eelerwoude. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein.

Bescherming van gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

Op 1,2 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken (AERIUS, 2020). De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet-stikstof gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is uitgevoerd in een separate rapportage. De uitkomst van de berekening is dat er geen stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden wordt veroorzaakt door de geplande bouwwerkzaamheden.

Bescherming van houtopstanden

Het is onbekend of binnen het plangebied bomen worden gekapt. Indien de aanwezige bomen wel worden gekapt in de toekomst is het indienen van een kapmelding niet noodzakelijk. De bomen maken geen onderdeel uit van een bomenrij van meer dan 20 bomen of een boselement van meer dan 10 are.

Gelders Natuurnetwerk

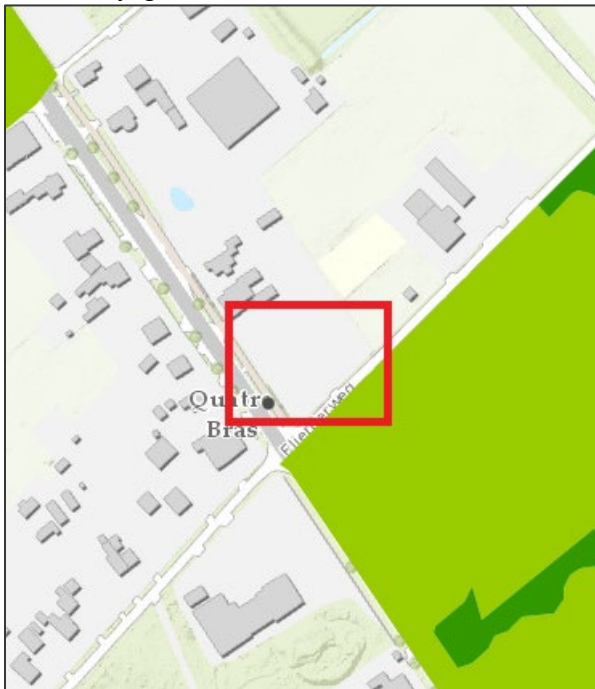
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Provincies hebben hiervoor soms een andere benaming. Zo gebruikt Gelderland de benaming Gelders Natuurnetwerk (GNN). De Groene Ontwikkelingszone (GO) bestaat uit terreinen met een andere bestemming gelegen in de voormalige EHS.

Het netwerk moet natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied verbinden. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van het GNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op het GNN denkbaar zijn, is het noodzakelijk een GNN-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied ligt vrijwel direct aan begreind GO-gebied en ligt op korte afstand van GNN (afbeelding 3). Het GNN en de GO kennen in de provincie Gelderland echter geen externe werking. Daarnaast worden er met de voorgenomen werkzaamheden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN. Van afname van areaal is geen sprake. Tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN significant aantasten. Een toetsing aan het GNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Afbeelding 3: Ligging plangebied ten opzichte van het GNN (donker groen) en de GO (licht groen) van de provincie Gelderland.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming onderdeel soorten gaat over de bescherming van ongeveer 500 plant- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden veroorzaakt, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten (opzettelijk) te verstoren, doden, vervoeren, bezitten en verhandelen. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. Er is dan een ontheffing of vrijstelling nodig of er moet worden gewerkt conform een gedragscode.

Planten

Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied (braakliggend) wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten niet verwacht. Daarnaast zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten rondom het plangebied (NDFF, 2020).

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming voor beschermde flora is niet aan de orde.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, zijn verboden op grond van de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Verblijfplaatsen

Vanwege het ontbreken van bebouwing en holtes in de aanwezige bomen zijn verblijfplaatsen voor vleermuizen op voorhand uit te sluiten. Mogelijk wordt de te realiseren woning met het bijgebouw in de toekomst wel geschikt voor vleermuizen.

Vliegroute en foerageergebied

Door de aanwezige meidoornhaag, bomen en beplanting van de buren ontstaat binnen het plangebied een luwe zone, dergelijke zones worden graag gebruikt door vleermuizen om in te foerageren. Gezien de ligging in een zeer groene omgeving met veel alternatief leefgebied in tuinen en bosranden betreft het plangebied geen essentieel foerageergebied. Daarnaast blijft het plangebied ook na de ontwikkeling beschikbaar voor vleermuizen.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor vleermuizen is niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het aanwezige biotoop worden enkel een aantal algemene muizen en spitsmuizen binnen het plangebied verwacht. Dergelijke soorten beschikken over een provinciale vrijstelling van de provincie Gelderland. Beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling als das, bunzing, eekhoorn, boommarter, wezel en steenmarter komen mogelijk voor in de omgeving van het plangebied maar hebben geen foerageer- of verblijfplaats mogelijkheden binnen het plangebied. Ook na de ontwikkeling blijft het plangebied voor grondgebonden zoogdieren beschikbaar.

Conclusie: nader onderzoek of een ontheffing Wet natuurbescherming is voor zoogdieren is niet aan de orde.

Broedvogels

Broedvogels

Er zijn mogelijk broedvogels aanwezig binnen het plangebied. Dit betreft mogelijk soorten als roodborst, merel, zanglijster en winterkoning. Nesten van broedende vogels zijn vanwege het braakliggende terrein alleen mogelijk in de meidoornhaag, indien deze haag wordt verwijderd dient dit buiten het broedseizoen te gebeuren.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied kan de aanwezigheid van soorten met jaarrond beschermde soorten op voorhand worden uitgesloten. Dit komt door het ontbreken van bebouwing en bomen met nesten (horsten) binnen het plangebied.

Vogels met een jaarrond functioneel leefgebied

In deze situatie zijn enkele vogelsoorten aangetroffen dan wel te verwachten waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is. Het gaat om soorten als zwarte roodstaart, koolmees, pimpelmees en boomkruiper. Broedlocaties zijn voor deze soorten niet aanwezig, grotendeels door het ontbreken van holtes. Daarnaast is potentieel geschikt leefgebied nauwelijks voorhanden. Positieve effecten worden wel verwacht indien er binnen het plangebied wordt gebouwd en vermoedelijk een tuin wordt aangeplant.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen.

Bij het uitvoeren van werkzaamheden binnen het plangebied dient gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Omdat aanwezige nesten in de meidoornhaag niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen werkzaamheden een negatief effect hebben op mogelijk hierin aanwezige vogelnesten. Dit kan zowel door een directe aantasting (aantasten meidoornhaag) of indirecte aantasting (verstoring). Werken binnen het broedseizoen is alleen mogelijk indien een ecologisch ter zaken kundige heeft verklaard dat zich hierin geen in gebruik zijnde nesten van vogels bevinden.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor vogels is niet aan de orde. Wel dienen werkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen.

Reptielen

In de omgeving van het plangebied komt ringslang voor. Door het ontbreken van goed ontwikkelde waterelementen en broeihopen (composthopen) is binnen het plangebied geen essentieel leef- of voortplantingsbiotoop aanwezig (NDFF, 2020).

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor reptielen is niet aan de orde.

Amfibieën

Soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Een aantal soorten als bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander komen voor in de omgeving van het plangebied, mogelijk komen deze soorten ook incidenteel binnen het plangebied voor. Dit leefgebied zal zich in november slechts beperken tot strooisellagen of dichte beplanting. Dit leefgebied is niet aanwezig binnen het plangebied. Daarnaast zijn bovengenoemde soorten vrijgesteld door de provincie Gelderland.

Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Rondom het plangebied komen ook drie beschermde soorten voor zonder provinciale vrijstelling. Dit betreffen kamsalamander, poelkikker en knoflookpad. Deze drie soorten planten zich voort in een poel op circa 300 meter ten zuidwesten van het plangebied (NDFF, 2020). Voor poelkikker en kamsalamander geldt dat deze veelal gebruikmaken van stobben, boomstammen en stenen om te overwinteren. Dergelijke elementen zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Knoflookpad verblijft in de landfase graag in aardappel- en asperge akkers waar goed vergraafbare grond aanwezig is. Een braakliggend terrein zou hierdoor tijdelijk potentieel geschikt landbiotoop kunnen betekenen voor knoflookpad. Nadat het plangebied weer dichtgroeit met onkruiden verdwijnt de vergraafbaarheid van het plangebied, daarbij verdwijnt ook het geschikte habitat voor knoflookpad. Bij het bouwen van de woning en het bijgebouw wordt het plangebied echter weer opnieuw vergraafbaar. Derhalve dienen graafwerkzaamheden uitgevoerd te worden in de periode tussen 31 oktober en 1 maart, de winterrust periode van knoflookpad (Bij12, 2020). Indien graafwerkzaamheden worden uitgevoerd in de actieve periode van knoflookpad dienen amfibieschermen te worden geplaatst rondom het plangebied om te voorkomen dat knoflookpad het plangebied gaat gebruiken als landbiotoop.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor amfibieën niet aan de orde. Wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van knoflookpad door alle graafwerkzaamheden uit te voeren in de winterrustperiode van knoflookpad (31 oktober – 1 maart). Indien dit niet mogelijk is zal men maatregelen moeten nemen, door rondom het plangebied een amfibiescherm te plaatsen.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel en platte schijfhoorn niet verwacht op een tijdelijk braakliggend terrein. Dit door het ontbreken van geschikt habitat dat onder andere bestaat uit heideterreinen en venranden. Er zijn ook geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde ongewervelden in en rondom het plangebied (NDFF, 2020).

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is in het kader van de Wet natuurbescherming voor beschermde ongewervelden niet noodzakelijk.

Conclusie

Broedvogels

Omdat aanwezige nesten in de meidoornhaag niet op voorhand zijn uit te sluiten kunnen de geplande werkzaamheden een negatief effect hebben op mogelijk hierin aanwezige vogelnesten. Dit kan zowel door een directe aantasting (aantasten meidoornhaag) of indirecte aantasting (verstoring). Werken binnen het broedseizoen is alleen mogelijk indien een ecologisch ter zaken kundige heeft verklaard dat zich hierin geen in gebruik zijnde nesten van vogels bevinden.

Amfibieën

Het braakliggende gedeelte van het plangebied is in potentie geschikt landbiotoop voor knoflookpad. Nadat dit weer opnieuw begroeid zal raken zal dit geleidelijk weer ongeschikt raken voor een soort als knoflookpad. Het terrein zal echter in een later stadium opnieuw ontgraven moeten worden ten behoeve van de woning en het bijgebouw. Dergelijke graafwerkzaamheden dienen uitgevoerd te worden in de winterrust periode van knoflookpad (31 oktober – 1 maart). Indien die niet mogelijk is dienen op voorhand amfibie schermen te worden geplaatst.

Op deze wijze is een ontheffing Wet natuurbescherming niet noodzakelijk.

Literatuur

- AERIUS. (2020). *AERIUS calculator*. Opgehaald van calculator.aerius.nl: <https://calculator.aerius.nl/>
- Bij12. (2020). *Knoflookpad*. Opgeroepen op 2020, van bij12.nl: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/agrarisch-natuurbeheer-anlb/kennisbank/doelsoorten/knoflookpad/>
- NDFF. (2020). *uitvoerportaal*. Opgehaald van ndff-ecogrid.nl: <https://ndff-ecogrid.nl/>